

संसीदस्व म॒हो॑ऽ॥ अ॒सि शोच॑स्व दे॒ववी॑तमः ।

वि धूम॑मग्ने॒ऽअरु॑षं मि॒येध॑ सृ॒ज प्र॑शस्त दर्श॒तम् ॥ ३७ ॥

आग्नेयी बृहती प्रस्कण्वदृष्टा तृतीयो द्वादशाणी॒ऽन्ये॒ऽष्टा॒णीः । मे॒ध्यश॑ब्दस्य हान्दसो विप्रकर्षः हे मि॒येध॑ हे मे॒ध्य य॑ज्ञिय य॒ज्ञार्ह॑ हे प्रशस्त उत्कृष्ट हे अग्ने त्वं संसीदस्व पुष्करपर्णे सम्यगुपविश । यस्त्वं महानसि अनेकक्रतुहेतुत्वात् स त्वं शोचस्व शुच दीप्तौ दीप्यस्व । कीदृशस्त्वं देववीतमः देवान्वेति तर्पयति दे॒ववीः वी॒ कात्या॑दौ द्विप् अतिशयेन देववीः देववीतमः । किं च दर्शतं दर्श॒नीय॑मरुषमरोचनं धूमं विसृज विमुञ्च वीत्युपसर्गः सृजेत्यनेन सम्बध्यते इतो वा ॒ऽअय॑मूर्ध॒ऽ (१७.) रेतः सिञ्चति धूम॑ सामुत्र वृष्टिर्भवतीति श्रुतिः ॥ ३७ ॥

अ॒पो दे॒वीरु॑पसृ॒ज म॑धुमतीर॒य॒क्ष्माय॑ प्र॒ज्ञाभ्यः॑ ।

तासा॑मा॒स्थाना॒डुज्जि॑रुतामोष॒धयः॑ सु॒पिप्य॑त्ताः ॥ ३८ ॥

का० [१६. ३. २.] अपः अग्ने॒ऽवन॑यत्यपो देवीरिति । मृत्पिण्डगते जलं सिञ्चति ॥ अब्देवत्या न्यङ्कुसारिणी सिन्धुद्वीपदृष्टा द्वितीयो द्वादशाणी॒ऽन्ये॒ऽत्रयो॑ऽष्टा॒णी यस्याः सा न्यङ्कुसारिणी । पूर्व॒र्ची (१८.) अग्ने॒ इति॑ सम्बोधनमध्याह्नियते द्यौर्धर्युवा सम्बोध्यते हे अग्ने यद्वा हे द्यौः यद्वा हे अर्धर्यो देवीः देवनशीला अपः उपसृज अस्मिन्वननप्रदेशे आसिञ्च । कीदृशीरपः मधुमतीः रसवतीः आरोग्यदात्रीः (१९.) किमर्थं प्रज्ञाभ्यः अयक्ष्माय पञ्चमी षष्ठ्यर्थे यक्ष्मणो॒ऽभावो॒ऽयक्ष्मं॑ तस्मै प्रज्ञानामारोग्याय । तासां सिक्तानामपां स्थानात्सुक्षेत्रवृषादस्मात्वननप्रदेशात् ओषधयः आ समन्ताडुज्जिरुतामुद्गन्तु । कीदृश्य ओषधयः सुपिप्यत्ताः शोभनं पिप्यत्वं फलं यासां ताः ॥ ३८ ॥

सं ते वा॒युर्मा॑तरि॒श्वा द॑धातू॒त्ताना॑या॒ हृद॑यं॒ यद्वि॑क॒स्तम् ।

यो दे॒वानां॑ चर॒सि प्रा॑णथे॒न क॑स्मै दे॒व व॑ष॒डस्तु॑ तुभ्य॒म् ॥ ३९ ॥

का० [१६. ३. ३.] सं त॒ऽइति॑ वातमपक्षिपति । पिण्डगते वायुं प्रेरयति ॥ त्रि॒ष्टुप् अर्धं॑ पृथिवीदेवत्यमर्धं वायुदेवत्यम् । हे पृथिवि उत्तानायाः ऊर्धाभिमुखिना-